



EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 10.4.2019.
COM(2019) 195 final

ANNEX 5

PIELIKUMS

dokumentam

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPADOMEI,
PADOMEI, EIROPAS CENTRĀLAJAI BANKAI, EIROPAS EKONOMIKAS UN
SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI, REĢIONU KOMITEJAI UN EIROPAS
INVESTĪCIJU BANKAI**

**Apvienotās Karalistes bezlīguma izstāšanās no Savienības radīto seku mazināšana:
Savienības koordinētā pieeja**

**Zvejas darbības:
koordinēta pieeja gadījumā, ja Apvienotā Karaliste no Savienības izstājas bez līguma**

1. IEVADS

2017. gada 29. martā Apvienotā Karaliste paziņoja par savu nodomu no Savienības izstāties. Komisija joprojām uzskata, ka sakārtota Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības uz tāda izstāšanās līguma pamata, par kuru vienojusies Apvienotās Karalistes valdība un kuru Eiropadome (50. pants) apstiprinājusi 2018. gada 25. novembrī, ir vislabākais iznākums. Komisija turpina strādāt pie tā, lai sasniegtu minēto mērķi. Tomēr divas dienas pirms 2019. gada 12. aprīļa, kas ir Eiropadomes¹ pagarinātais termiņš, iespējamība, ka notiks nesakārtota Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības, ir būtiski palielinājusies.

2. GATAVOŠANĀS ĀRKĀRTAS SITUĀCIJAI ZVEJNIECĪBAS SEKTORĀ

Pēc bezlīguma izstāšanās piekļuvi Apvienotās Karalistes ūdeņiem reglamentēs Apvienotās Karalistes tiesību akti saskaņā ar starptautisko tiesību normām.

Eiropas Savienība ir gatava turpināt līdz 2019. gada beigām nodrošināt Apvienotās Karalistes kuģiem piekļuvi [saviem ūdeņiem] ar nosacījumu, ka Apvienotā Karaliste turpina attiecīgu piekļuvi piešķirt ES kuģiem. Kā ārkārtas pasākumu Eiropas Savienība ir pieņēmusi juridisko pamatu, kas vajadzīgs, lai ES un Apvienotās Karalistes kuģiem atļautu turpināt zvejojot otras puses ūdeņos līdz 2019. gada 31. decembrim, ievērojot 2019. gada zvejas iespēju regulu² nosacījumus, par kuriem vienošanās panākta, kamēr Apvienotā Karaliste vēl bija dalībvalsts.

Gatavodamās gadījumam, ja Apvienotā Karaliste turpinās ES kuģiem piešķirt piekļuvi, Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm strādā pie tā, lai pēc iespējas mazinātu jebkādas pārtraukumus, kas varētu rasties tāpēc, ka ES kuģiem būtu jāsaņem atļaujas zvejas darbībām Apvienotās Karalistes ūdeņos. Lai īstenotu šo ārkārtas pasākumu, Komisija un dalībvalstis ir darījušas visu vajadzīgo, lai sarakstus ar kuģiem, kuri lūdz atļauju zvejojot Apvienotās Karalistes ūdeņos, varētu nosūtīt, tiklīdz Apvienotā Karaliste būs kļuvusi par trešo valsti.

Vispārējais mērķis ir pēc iespējas lielākā mērā saglabāt zvejas darbības. Tomēr Savienība ir rīkojusies, lai sagatavotos gadījumam, ja Apvienotā Karaliste nolemj liegt ES kuģiem piekļuvi Apvienotās Karalistes ūdeņiem. Savienība spēkā esošo juridisko instrumentu ir pielāgojusi, lai dalībvalstis varētu piešķirt finansiālu kompensāciju zvejniekiem, kuri ir būtiski atkarīgi no piekļuves Apvienotās Karalistes ūdeņiem un kuriem zvejas darbības uz laiku jāpārtrauc, jo nav piekļuves Apvienotās Karalistes ūdeņiem³. Šāda kompensācija par pagaidu pārtraukšanu papildina citus pasākumus, kas ir pieejami saskaņā ar Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) regulu un ko var izmantot, lai mazinātu nelabvēlīgo ekonomisko ietekmi, ko radītu Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības.

¹ Eiropadomes 2019. gada 22. marta Lēmums (ES) 2019/476, kas pieņemts, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, ar ko pagarina laikposmu saskaņā ar LES 50. panta 3. punktu (OV L 80, 22.3.2019., 1. lpp.).

² Padomes 2019. gada 30. janvāra Regula (ES) 2019/124, ar ko 2019. gadam nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas (OV L 29, 31.1.2019., 1. lpp.), un Padomes 2018. gada 17. decembra Regula (ES) 2018/2025, ar ko 2019. un 2020. gadam nosaka Savienības zvejas kuģu zvejas iespējas attiecībā uz konkrētiem dziļūdens zivju krājumiem (OV L 325, 20.12.2018., 7. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 25. marta Regula (ES) 2019/497, ar ko Regulu (ES) Nr. 508/2014 groza attiecībā uz dažiem noteikumiem, kuri saistīti ar Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības (OV L 85, 27.3.2019., 22. lpp.).

3. PĀRĒJIE JAUTĀJUMI, KAS SAISTĪTI AR ZVEJAS DARBĪBĀM

Apvienotās Karalistes izstāšanās bez līguma ir saistīta ar risku, ka zvejas sektors tiek nelabvēlīgi ietekmēts gadījumā, ja ES kuģiem vairs netiek piešķirta piekļuve Apvienotās Karalistes ūdeņiem. Komisijai, dalībvalstīm un Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūrai (EFCA) ir pastāvīgi, detalizēti un sistemātiski jāanalizē nesakārtota *Brexit* sekas, lai uz tam reaģētu ātri un koordinēti.

Zaudēta piekļuve Apvienotās Karalistes ūdeņiem varētu palielināt krājumu noslodzi ES ūdeņos, un tā varētu radīt smagas sociālekonomiskās sekas ES kuģiem, kas ir lielā mērā atkarīgi no piekļuves Apvienotās Karalistes ūdeņiem, kā arī kuģiem, kuru tradicionālajās zvejas vietās ES ūdeņos varētu palielināties aktivitāte zvejas piepūles pārvietošanas dēļ. Atzīstot vienlīdzīgas piekļuves principu, ir svarīgi koordinēt ES27 dalībvalstu un to flotu rīcību.

Ja zvejas darbības, ko ES27 dalībvalstu kuģi patlaban veic Apvienotās Karalistes ūdeņos, tiktu pilnībā vai daļēji pārvietotas uz ES ūdeņiem, varētu rasties lielas problēmas: i) pastāv risks, ka no pārvietošanas izrietošā intensīvākā zvejas noslodze ES ūdeņos, noplicinot zivju krājumus un nodarot kaitējumu ekosistēmai, varētu neatgriezeniski nabadzināt jūras resursus, un ii) pastāv risks, ka starp dažādām flotēm un kuģiem var izcelties domstarpības par zvejas vietām ES ūdeņos to “pārbīvētības” dēļ.

Nekoordinēta dalībvalstu pieeja apdraudētu kopējo zivsaimniecības politiku un ES zvejnieku vienlīdzīgas konkurences apstākļus.

4. KOORDINĒTA RĪCĪBA

Bezlīguma izstāšanās sekas ir jāpārvalda kā nacionālā, tā Eiropas līmenī. Saskaņā ar attiecīgajām kompetencēm, kas noteiktas Līgumos, Komisija ir gatava uzņemties koordinatora lomu.

Turpinājumā ierosinātie principi un rīcība ir iecerēti, lai atbalstītu organizētu un koordinētu pārvaldību, ko ES27 dalībvalstis īsteno attiecībā uz seku mazināšanas pasākumiem, kuri atbalsta zvejniekus situācijā, kad ES kuģiem pēc izstāšanās dienas vairs nav piekļuves Apvienotās Karalistes ūdeņiem.

Galvenie koordinācijas mērķi ir šādi:

- minimalizēt pārtraukumus ES flotu zvejas darbībās un tās saglabāt pēc iespējas lielākā mērā, ņemot vērā zvejas darbību pārvietošanas kumulatīvo ietekmi, un
- nodrošināt seku mazināšanas pasākumu samērīgu, taisnīgu un koordinētu izmantošanu gadījumos, kad pārvietošana nav iespējama vai nav vēlama.

Galvenie vadošie principi

Komisija ir gatava ar attiecīgajām dalībvalstīm sadarboties uz šādu principu pamata:

- zvejas darbību pārvietošanas novērtēšanā jāņem vērā kumulatīvā ietekme,
- seku mazināšanas pasākumiem jāpievēršas flotēm un krājumiem, kurus ietekmē sekas, ko rada zaudēta piekļuve Apvienotās Karalistes ūdeņiem, un

- koordinētā pieeja nekādā gadījumā neskar ES nostāju sarunās par turpmākajām attiecībām ar Apvienoto Karalisti.

4.1. Ieteicamā rīcība

4.1.1. Pārvietošanas identificēšana un pārvaldīšana

Papildus pasākumiem, kas paredzēti Kontroles regulā⁴ un EFCA regulā⁵, Komisija kopā ar attiecīgajām dalībvalstīm strādās pie tā, lai vienotos par brīvprātīgu satvaru zvejas darbību izmaiņu intensīvākai uzraudzībai ES ūdeņos.

Pamatojoties uz pašreizējo zvejas modeļu padziļinātu analīzi, kuru veikusi Komisija un attiecīgās dalībvalstis un kurā ņemti vērā dalībvalstu sniegtie dati, Komisija ir gatava kopā ar attiecīgajām dalībvalstīm strādāt pie tā, lai esošajā satvarā identificētu attiecīgos kritērijus, pēc kuriem novērtēt potenciālās pārvietošanas pastāvētspēju, ilgtspēju un apmēru.

Šo kritēriju vidū varētu būt to nozveju potenciālais izmantojums, ko Apvienotā Karaliste gūst ES27 ūdeņos, krājumu bioloģiskā kapacitāte izturēt lielāku zvejas noslodzi ES27 ūdeņos, iespējamās alternatīvas zvejas noslodzes izlīdzināšanai, kvotu apguve un ekonomiskā ietekme uz attiecīgajiem kuģiem.

4.1.2. Seku mazināšanas pasākumu, t.sk. kompensācijas par pagaidu pārtraukšanu, koordinēta izmantošana

Gadījumos, kad zvejas darbību pārvietošana nav iespējama vai nav vēlama, pēc iepriekš minētās analīzes ir nodrošināta iespēja izvēlēties atbilstošu seku mazināšanas rīku vai rīkus. Seku mazināšana var notikt vairākos veidos. Saskaņā ar attiecīgajām iestāžu kompetencēm Komisija ir gatava kopā ar attiecīgajām dalībvalstīm koordinēt attiecīgo instrumentu identificēšanu, kā arī šādu instrumentu izmantošanas nosacījumus, ja vajadzīgs.

Pie iespējamiem seku mazināšanas rīkiem pieder pasākumi, kas paredzēti kopējā zivsaimniecības politikā (cita starpā Regulas (ES) Nr. 1380/2013 9. un 10. pantā par daudzgadu plāniem, 12. pantā par Komisijas pasākumiem jūras bioloģisko resursu nopietna apdraudējuma gadījumā, 13. pantā par dalībvalstu ārkārtas pasākumiem, 16. pantā par zvejas iespēju noteikšanu un apmaiņšanos ar zvejas iespējām) un Regulā (ES) Nr. 508/2014 par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu.

Rīkus var kombinēt, ja to uzskata par vajadzīgu.

Komisija kopā ar attiecīgajām dalībvalstīm strādās pie tā, lai izstrādātu kopīgu pieeju zvejas darbību pārvaldībā, kas ietver arī iespēju kompensāciju par zvejas darbību pagaidu pārtraukšanu izmantot, lai atbalstītu zvejniekus, kam darbības nācies pārtraukt.

Regula (ES) 2019/497 atļauj pagaidu pārtraukšanu izmantot par pamatu, lai piešķirtu kompensāciju par zaudējumiem, kas radušies sakarā ar zaudētu piekļuvi Apvienotās

⁴ Padomes 2009. gada 20. novembra Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Savienības kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem (OV L 343, 22.12.2009., 1. lpp.).

⁵ Padomes 2005. gada 26. aprīļa Regula (EK) Nr. 768/2005, ar ko izveido Kopienas Zivsaimniecības kontroles aģentūru (OV L 128, 21.5.2005., 1. lpp.).

Karalistes ūdeņiem. Lai izmantotu EJZF regulas atļautās iespējas, dalībvalstis tiek rosinātas iesniegt Komisijai detalizētus plānus par to, kā tās (potenciāli) izmantos pagaidu pārtraukšanu periodā līdz 2019. gada 31. decembrim. Pamatojoties uz iepriekšminēto, Komisija sadarbosies ar dalībvalstīm jautājumā par šā rīka izmantošanu, lai flotu un identificēto attiecīgo zvejniecību vidū nodrošinātu taisnīgumu un samērīgumu.

5. PASTIPRINĀTA VISU IESAISTĪTO AKTORU SADARBĪBA

Lai atvieglotu iepriekš minēto koordināciju, dalībvalstis tiek aicinātas norādīt kontaktpunktu tiešai saziņai ar Komisiju un citām dalībvalstīm. Turklāt būtu jāizveido operacionāls korespondentu tīkls, kura uzdevums būtu pievērsties specifiskiem operacionāliem jautājumiem, kuri var rasties nesakārtotas izstāšanās rezultātā.

Lai koordinēšanas pūliņi būtu sekmīgi, vajadzīgajās darbībās jāiesaistās un savas funkcijas jāpilda visām attiecīgajām personām. Zvejnieku pārstāvības organizāciju centienu cieša koordinācija ir svarīga un var kļūt par galveno elementu, kas neļautu izcelties potenciāliem konfliktiem zvejnieku starpā. Komisija sadarbosies ar dalībvalstīm, lai nemitētos apspriesties ar reprezentatīvām zvejnieku organizācijām, un turpinās rosināt apspriešanos starp šīm organizācijām.

6. PAPILDU INFORMĀCIJA

Tālāku informāciju par Apvienotās Karalistes nesakārtotas izstāšanās ietekmi uz zvejas darbībām publiskā sektora iestādes un ieinteresētās personas var atrast Komisijas tīmekļa vietnē:

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_en